

«MOTTAKERNAVN»

«ADRESSE»

«POSTNR» «POSTSTED»

«KONTAKT»

Saksbehandler, innvalgstelefon

Sigurd Anders Svalestad, 33371190

Avslag på søknad om unntak fra verneforskrift for Storemyr - Fagerbakke landskapsvernområde i Færder

Med grunnlag i verneforskriften og Naturmangfoldloven § 48 avslås søknaden. Et resultat som ligner formålet med søknaden kan oppnås om det lages en skjøtelsesplan for å gjenskape ugjødslet natureng på teigen.

Søknaden

Søker skriver blant annet: *Det omsøkte området har total størrelse 470 kvm og ligger på østsiden av Fynsmyr. Det er kun landareal som vil bli berørt, ikke de delene av eiendommen som er dekket av vann. ... Det søkes om å få ta ut bjørk, kirsebær, pil, hegg og einer samt død stående og liggende ved innenfor eiendomsgrensene til over nevnte fritidseiendom. To hasselbusker ønskes forynget, samt at alt av fremmede arter og hagevegetasjon ønskes fjernet. Levende ask, svartor og mindre hasselbusker er tenkt bevart. Tegningen viser hoveddeler av vegetasjon, med enkelte mindre avvik. Innimellom er det en del stående død ved med tykkelse 2-5 cm i diameter og mindre vegetasjon som er skygget ut. Videre søkes det om å fjerne fremmede arter og typiske hageplanter som har forvillet seg inn i området. Dette er berberis, rød- og gullkornell, samt bjørnebær som invaderer større deler av landskapsvernområdet. Området vil bli driftet slik at ny rasktvoksende vegetasjon, som ikke er naturlig hjemmehørende i våtmarka, vil bli holdt kontroll med. Positive følger vil være redusert tilførsel av organisk materiale i form av løv til det vannspeilet som fortsatt er åpent, og tre-vegetasjon som ikke vil spre seg videre ut i våtmarka slik at gjennomstrømningen over eiendommen ikke gror igjen. ... Uttak av trær vil bidra til å sikre vannvolumet i våtmarka, samt at frøspredning fra eksisterende trær reduseres. Tiltaket skal ikke hindre faunaen i å passere, og skal heller ikke medføre tiltak som endrer vannhusholdningen i området. Tiltaket vi tilrettelegge for økt lystilgang til vegetasjonssjiktet på bakken, og slik sett stimulere lav urteaktig vegetasjon. Tiltaket vil også fjerne bjørnebær som vokser på det aktuelle området.*

Søker skriver at trærne er unge. Det er tatt boreprøver av 6 trær. Søker skriver: *Borreprøvene viser at de største trærne er ca 20 år gamle.* Målingene er gjengitt i søknaden. Noen foto er lagt ved søknaden:

varthetarøna rika milt i hildet til vandra for mada

Lovgrunnlaget

Verneforskriften har slik formålsparagraf: *Formålet med fredningen er å bevare et rikt lauvskogsområde med tilhørende tørrengsamfunn. Forskriften gir også plantene et strengt vern: I områdene utenom opparbeidede tomter, veger og stier er plantelivet, herunder også døde busker og trær, fredet mot enhver form for skade og ødeleggelse...* § V 1 gir noen unntak: *Gjennomføring av ...tiltak i....-, skjøtsels-, oppsyns- og forvaltningsøyemed.*

Fra forvaltningsplanen siteres: *Det er et nasjonalt mål at "truede arter skal opprettholdes på eller gjenoppbygges til livskraftige bestander" (St. meld. nr. 42 Biologisk mangfold (2000-2001).*

For å ivareta nasjonale og lokale mål om bevaring av truede arter, er det nødvendig at denne utviklingen snus blant annet gjennom en økologisk riktig skjøtsel innenfor Storemyr-Fagerbakken landskapsvernområde. Det er gitt bevaringsmål: Arealet av ugjødset natureng med god hevd skal opprettholdes og helst også økes ut over dagens omfang. Forekomst av rødlistede sopp og karplanter opprettholdes.....Opprettholdelse/gjenoppbygging av rødlistearter.

Fra kapittel 4.4 Skjøtselstiltak: Fynsmyra:

Forslag til skjøtsel:

Gjennomføre regelmessig slått, ev. rensk eller graving i dammen for å hindre gjengroing.

Naturmangfoldloven § 48: *Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.*

Vedtaket skal også vurderes mot prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12.

I odelstingsproposisjon nummer 52, 2008-2009 skriver departementet om unntak fra verneforskrift: *Det følger av lovkapittel II at også føre-var-prinsippet og prinsippet om samlet belastning, jf. §§ 9 og 10, skal legges til grunn ved behandlingen av dispensasjonssøknader. ... Forvaltningsmyndigheten bør særlig vurdere konsekvensene av en dispensasjon, f.eks. om andre kan tenkes å søke dispensasjon på samme grunnlag. Forvaltningsmyndigheten må således ta i betraktning om en dispensasjon vil kunne gi økt fremtidig press for liknende dispensasjoner. Bestemmelsen gjelder i første rekke bagatellmessige inngrep eller forbigående forstyrrelser som er av stor betydning for søker sammenholdt med verneinteressene.*

Forvaltningspraksis

Miljødirektoratet avgjorde klagesak for samme verneområde 11. juli 2013. Direktoratet skrev: *Det foreligger mye informasjon om verneområdet. Basert på eksisterende, tilgjengelig kunnskap mener vi det er klart at omfattende hogst vil være i strid med verneformålet. Eksisterende kunnskap om skogen er imidlertid av eldre dato. Vi oppfatter at det er noe usikkerhet om effekter av en mindre hogst, hvor kun noen trær tas ut for å slippe til sol. Denne usikkerheten tilsier at søknaden om hogst avslås inntil tilstrekkelig kunnskap kommer på plass, jf nml § 9. Direktoratet har forståelse for klagers synspunkt om at Fylkesmannen burde foretatt en mer konkret vurdering av hvorvidt det innenfor rammene av nml § 48 er mulig å foreta hogst av enkeltstående trær. For å kunne besvare dette, både i forhold til at lauvskogen og alt planteliv er fredet, samt at vernet også omfatter landskapestetiske verdier, er det behov for en mer omfattende gjennomgang og innhentelse av ny kunnskap. ...*

Vurdering

Kunnskapsgrunnlaget er godt. I tillegg til rapportene som lå til grunn for Miljødirektoratets avslag i 2013, finnes også en fagrapport som er brukt som grunnlag for forvaltningsplanen.

Plantelivet i verneområdet er kulturbetinget. Mange fremmede arter vokser på denne teigen. Trærne er unge, de begynte å vokse opp 20 år etter vernevedtaket. Unge trær vil ikke gi levekår for rødlistede sopp eller insekter på mange år, anslagsvis 80 – 160 år. Andre deler av verneområdet har et godt utvalg av trær som har kommet opp i en alder hvor de begynner å gi levekår for nedbrytende organismer. Ask er eneste registrerte rødlisteart på arealet. Det er mye ask i andre deler av verneområdet.

Forvaltningsplanen har delvis tatt inn naturmangfoldlovens økte vekt på å styrke levegrunnlaget for truede arter. Dette gjelder blant annet setningen: *Arealet av ugjødset natureng med god hevd skal opprettholdes og helst også økes ut over dagens omfang.* Og at dammene i Fynsmyr kan holdes åpne dels ved slått av fuktengene. Flere rødlistearter er knyttet til tørrenger på Hvasser, og flere arter har blitt borte fra fuktengene på øya. Denne teigen kan endres til ugjødset natureng med både tørreng og fukteng. Slike enger vil gi et langt bedre bidrag til levekår for rødlistede arter enn å beholde skogen på denne teigen.

Verneforskriften gir ikke lovgrunnlag for å gi unntak for å hogge trærne. Naturmangfoldloven § 48 stiller to vilkår for å gi unntak. Tiltaket kan ikke være i strid med verneformålet, og heller ikke påvirke verneverdiene nevneverdig. Verneformålet er uvanlig snevert, bare *et rikt lauvskogsområde med tilhørende tørrengsamfunn* er angitt som det bevaringsverdige. Det omsøkte tiltaket er formelt i strid med verneformålet dersom det ikke er knyttet til en varig sikring av overgang fra skog til tørreng.

Forvaltningspraksis og forvaltningsplanen gir heller ikke grunnlag for å gi et unntak for å hogge trærne og fjerne trevirket. Et slikt unntak ville øke forventningene om tilsvarende unntak for andre hytteeiendommer.

Ved en kontinuerlig skjøtsel over mange år, kan både tørreng og fukteng gjenskapes. Det vil gi levekår for en rekke truede arter, hvorav flere er blitt borte fra Hvasser. Selv om Fylkesmannen ikke har lovlig grunnlag for å tillate hogst og fjerning av trevirket, kan Fylkesmannen ut fra forvaltningsplanen godkjenne en skjøtselsplan som har tiltak for å gjenskape ugjødset naturenger. Valg av skjøtselstiltak må eventuelt fastlegges i en varig skjøtselsplan. Muligheten til å bedre levekårene for rødlistede arter, tilsier endring. I samsvar med naturmangfoldloven § 47 skal eierne ha førsterett til å gjøre skjøtselsarbeidet, men Fylkesmannen må også kunne sette andre til å gjøre arbeidet dersom eierne før eller senere ikke ønsker å gjøre det.

Fylkesmannen kommer til at søknaden må avslås. Dersom eierne ønsker en varig endring til ugjødset natureng på både tørr og fuktig mark, kan det lages en skjøtselsplan for dette. Både hogst, håndtering av trevirket og framtidig skjøtsel må beskrives i en slik plan. Søknaden har mye av det nødvendige innholdet. Den må suppleres når det gjelder håndteringen av trevirket og framtidig arbeid for å legge til rette for artsrike enger.

Vedtak

Med grunnlag i verneforskriften og Naturmangfoldloven § 48 avslås søknaden. Et resultat som ligner formålet med søknaden kan oppnås om det lages en skjøtselsplan for å gjenskape ugjødset natureng på teigen

Rett til å klage

Partene i saken har rett til å klage på vedtaket. Klage må sendes innen tre uker til Fylkesmannen. Dersom vi ikke endrer vedtaket, sender vi klagen til Miljødirektoratet som har myndighet til å behandle klager. Partene har rett til å se alle dokumenter i saken.

Med hilsen

Arne Christian Geving (e.f.)
fagsjef

Sigurd Anders Svalestad
senioringeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

TNT LANDSKAP AS	Hvittingfossvei en 431	3092	SUNDBYFOSS
Færder kommune	Postboks 250	3163	NØTTERØY
Forum for Natur og Friluftsliv i Vestfold	Stadionveien 5	3214	SANDEFJORD

Mottakerliste:

Cecilie Hesselberg	Blinken 18	1349
Vibeke Hesselberg	Neuberggata 2 A	0367